

Plan van aanpak Warmtetransitie

Inclusief jaarplan 2024

Auteurs:

Haaije Koenders

Mark van Keulen

Jelmer Steenbeek

Datum: 20-05-2024

Versie 1.0

1 Inhoud

Inleiding.....	2
Dorpenaanpak kansrijke dorpen en wijken	4
Inleiding	4
Uitgangspunten	4
Dorpenaanpak op hoofdlijnen	5
Fase 1: Hifkje	5
Fase 2: Werkgroep Samenstellen	6
Fase 3: Planvorming.....	7
Fase 4: Uitvoering	7
Fase 5: Afronding: monitoring, nazorg & evaluatie	7
Planning	8
Brede aanpak	9
Inleiding	9
Uitgangspunten	9
Klantreis	10
1: Bewustwording.....	11
2: Huidige Situatie en Kansen	11
3: Financieel	11
4: Uitvoering.....	12
5: Monitoring.....	12
Communicatiestrategie en -plan Brede Aanpak	12
Planning	13
Inzet personeel en middelen.....	14
Bijlage 1: Aanpak warmtetransitie - jaarplan 2024	15

2 Inleiding

De gevolgen van een veranderend klimaat zijn inmiddels voor iedereen zichtbaar en worden ook door de inwoners van Achtkarspelen opgemerkt. Daarom moeten er grote stappen gezet worden om als gemeente de CO₂ uitstoot te verminderen. Een manier om dit te doen is om geen aardgas meer te gebruiken.

Naast een veranderend klimaat zijn er nog meer redenen om te stoppen met het gebruik van aardgas. De gemeenten Achtkarspelen hebben namelijk een uitdaging op het gebied van energiearmoede. Vooral een relatief grote groep inwoners in Achtkarspelen heeft hier last van.

“De meeste Friezen die nu door de hoge energiekosten in de problemen zitten wonen in de gemeenten Achtkarspelen en Dantumadiel.” [Bron: datafriesland](#)

Voor deze groep mensen is het ook prettig om van het aardgas af te gaan. Het verwarmen van een huis met bijvoorbeeld een all-electric warmtepomp in combinatie met isoleren en zonnepanelen is voordeliger dan stoken op aardgas. Daarnaast stijgt het wooncomfort en de woningwaarde. De investering verdient zich terug.

Ook willen we als Nederland onafhankelijk zijn van andere landen. Met bijvoorbeeld de oorlog in Oekraïne hebben we gezien wat dit kan doen met de aardgasprijs. Deze steeg flink en er bleek een grote afhankelijkheid te zijn aan landen als Rusland en Qatar. We moeten dus onze eigen energievoorziening op orde hebben om geen handel te hoeven doen met landen die andere waarden hebben dan Nederland. Door te stoppen met aardgas en in te zetten op de energietransitie krijgen we onze eigen energievoorziening weer op orde.

In dit programma/projectplan wordt duidelijk welke stappen we gaan zetten om uiteindelijk aardgasvrije gemeenten te worden. Dat is nu nog een stip op de horizon, waar we in Achtkarspelen over 26 jaar (2050) willen zijn, maar we zijn wel op weg naar dit doel.

2.1 Context

Het gebruik van fossiele energie is een van de belangrijkste oorzaken van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs (Mondiaal klimaatakkoord) heeft Nederland daarom in 2015 samen met 194 landen afspraken gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen drastisch terug te dringen. In 2050 moet de uitstoot met 80-95% zijn teruggebracht ten opzichte van 1990. De Nederlandse overheid heeft zelf een nationaal Klimaatakkoord opgesteld, waarin de verplichtingen uit Parijs zijn vertaald naar landelijke ambities en een tussendoel voor het jaar 2030.

Figuur 1 – Overzicht geldende afspraken en toekomstige plannen.

Vanuit het rijk hebben gemeenten de regie gekregen over de transitie. Omdat dit een gecompliceerde opgave is, starten we in Achtkarspelen we tijdig met de warmtetransitie. De afgelopen jaren hebben we al diverse activiteiten uitgevoerd en zien we lokale al de nodige energie-initiatieven ontstaan. We hebben we al waardevolle ervaring opgedaan en gaan hier de komende jaren mee verder. Daarom hebben we dit plan ook opgesteld. Het bestaat uit twee sporen die naast elkaar ingezet gaan worden. Een dorpenaanpak, waarmee we samen met de dorpen wijkuitvoeringsplannen (WUP) gaan ontwikkelen. En een brede aanpak, waar inwoners op elk willekeurig moment advies en informatie kunnen inwinnen. Deze twee sporen worden in dit document verder uitgelegd.

Dit plan richt zich op het verduurzamen van de woningen in Achtkarspelen. Het gaat dus om de gebouwde omgeving en niet om het gasverbruik voor de processen van de lokale industrie. De warmtetransitie in Nederland bevindt zich nog in de beginfase. Op nationaal, regionaal en lokaal niveau zijn er continu nieuwe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de warmtetransitie in Achtkarspelen. Het is daarom belangrijk om flexibel te kunnen blijven in de uitvoering. Het nationale Klimaatakkoord verplicht om de warmtevisie eens in de vijf jaar te actualiseren. In 2026 moet de volgende actualisatie van de warmtevisie, genaamd het warmteprogramma. Het is dus mogelijk om telkens nieuwe startgebieden aan te wijzen met bijbehorende kansrijke warmtealternatieven. Daarnaast kunnen de leerervaringen van de dorpenaanpak in de eerste dorpen en buurten daarin worden meegenomen. Zo blijven we nieuwe ontwikkelingen volgen en kunnen we tijdig bijsturen als blijkt dat het einddoel of de tussendoelen buiten beeld raken. Op deze manier bouwen we stap voor stap aan het duurzaam verwarmen van Achtkarspelen.

3 Dorpenaanpak kansrijke dorpen en wijken

3.1 Inleiding

Om uitvoering te geven aan de Transitievisie Warmte is het ontwikkelen van een wijkuitvoeringsplan (WUP) een belangrijk onderdeel. In een WUP wordt duidelijk hoe de dorpen en wijken van het aardgas afgaan. Participatie is essentieel in de dorpenaanpak. Hiermee willen we draagvlak creëren onder de inwoners van de dorpen. Elke fase van deze aanpak wordt per dorp specifiek ingevuld. Daarmee wordt het maatwerk voor en door het dorp. Het doel van de dorpenaanpak is om uiteindelijk een wijkuitvoeringsplan te maken met daarin de route naar aardgasvrij.

We starten in de dorpen/wijken die genoemd zijn in de Transitievisie Warmte. Dit zijn de volgende dorpen/wijken:

- Harkema: hier wordt de dorpenaanpak ingezet op het zuidelijke deel van Harkema. De warmteoplossing is all-electric. Projectleider Jelmer Steenbeek.
- Buitenpost: ook hier wordt ingezet op de zuidelijke buurten. Dit komt omdat hier woningen staan met een bouwjaar van na 1990. Deze woningen hebben al een goede isolatiewaarde en zijn daardoor relatief makkelijk via een all-electric oplossing aardgasvrij te maken. Deze wijk kan een goed voorbeeld zijn voor andere wijken met een vergelijkbaar bouwjaar. Projectleider Haaije Koenders.

In Transitievisie Warmte wordt ook een kleinschalig collectief warmtenet in het centrum van Surhuisterveen als kansrijk genoemd. Dit is inmiddels verder verkennend en door gemeente besloten om hier niet op in te zetten. Alle dorpen in de gemeente zijn verdeeld onder de projectleiders. Voor de meeste dorpen zijn een eerste en een tweede projectleider aangewezen.

3.2 Uitgangspunten

In dit concept document worden de fasen op hoofdlijnen uitgewerkt. Elke fase wordt gedetailleerd uitgewerkt in de vorm van een draaiboek. Bij deze aanpak zitten ook een aantal uitgangspunten. Deze staan hieronder beschreven:

- Elk dorp/wijk is anders dus het is belangrijk om niet te veel te standaardiseren.
- De energie om een WUP te maken moet vanuit het dorp/wijk komen. De inwoners zijn aan zet, de gemeente is betrokken om te ondersteunen, aanjagen, begeleiden, faciliteren etc. Dit betekent dat als de inwoners van het dorp niet willen, dan focussen wij ons op andere dorpen.
- Als mensen individueel willen, moet dat op elk moment kunnen (brede aanpak, wordt later in het document uitgelegd).
- Elk dorp op eigen tempo. Wij proberen te versnellen waar mogelijk maar tempo kan en mag verschillen per locatie.
- We evalueren, reflecteren en testen de aanpak. In de dorpenaanpak zijn go/no go momenten ingebouwd om te evalueren en zeker weten dat het verantwoord is om verder te gaan.

Daarnaast nemen we bij elke fase de uitgangspunten vanuit de Transitievisie Warmte mee:

- Een betaalbaar alternatief
- Bewezen technieken
- Draagvlak
- Natuurlijke investeringsmomenten
- Uniformiteit
- Koppelkansen
- De aanwezigheid van een duurzame bron

3.3 Dorpenaanpak op hoofdlijnen

Iedere fase wordt uitgebreid in de vorm van een draaiboek uitgewerkt om zo sturing te geven. In dit hoofdstuk worden de fases kort samengevat.

Figuur 1 - Overzicht van fasen dorpenaanpak

3.3.1 Fase 1: Hifkje

Buro ûndersyk

Om goed beslagen ten ijs te komen bij de dorpen willen we eerst een beeld krijgen via data die openbaar te vinden is. Hiervoor gaan we deskresearch doen. We zoeken hiervoor onder andere demografische gegevens, kenmerken van de gebouwen (energielabel, verbruikscijfers) en sociaaleconomische factoren voor op. Hiervoor wordt een format gemaakt en de documenten worden bijgehouden in een gedeelde map. Wanneer we een goed (digitaal) beeld van het dorp hebben, gaan we naar de dorpen toe om het gesprek aan te gaan.

Fjild ûndersyk

Na de eerste analyse vragen we collega's naar hun projecten/ideeën in de dorpen. Ook gaan we in gesprek met de belangrijkste stakeholders in de dorpen, met als beginpunt de energie coöperaties en dorpsbelangen. Hierbij wordt er onderzocht wat de verschillende belangen en/of doelen zijn, wat de stakeholders in het verleden al hebben gedaan, wat er nu loopt, en wat de plannen zijn voor de toekomst. Verwachtingen worden uitgesproken over wat de rol en het doel van de projectleider is, of wat er gewenst is vanuit het dorp. In deze fase is het belangrijk om zoveel mogelijk verschillende mensen en partijen te spreken om informatie op te halen (denk aan onder anderen: woningcorporaties, VVE's, netbeheerders installateurs)

3.3.1.1 Go/No go na Fase 1

Wanneer uit de analyse blijkt dat er draagvlak is bij de stakeholders, er potentie is voor een werkgroep en er technisch-economische haalbare kansen (betaalbaar alternatief) zijn, dan gaan we door naar fase 2 om de werkgroep samen te stellen. Naast de eerdergenoemde thema's zijn de volgende thema's (vanuit de Transitievisie Warmte) ook belangrijk om te bepalen of we doorgaan met de dorpenaanpak:

- Het zijn bewezen technieken,
- Natuurlijke investeringsmomenten,
- Uniformiteit,
- Koppelkansen,
- De aanwezigheid van een duurzame bron.

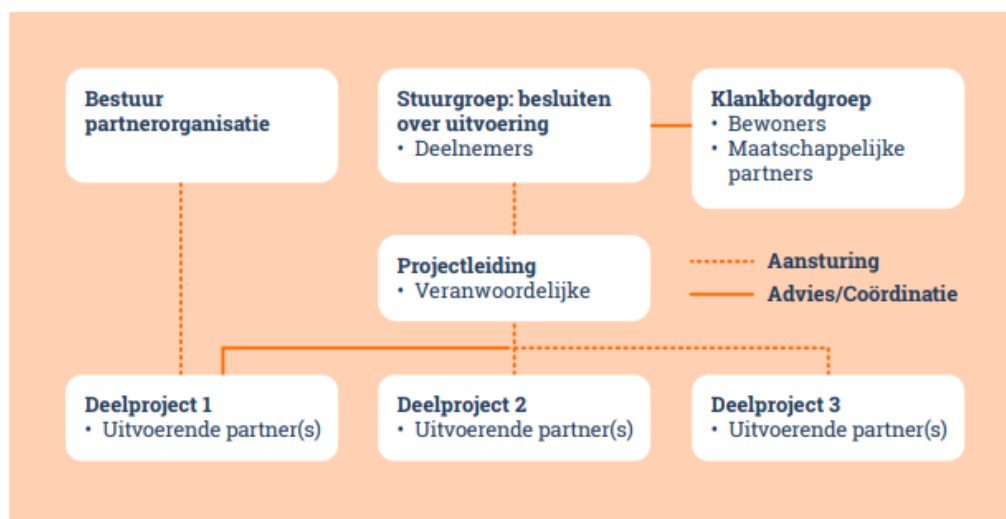
3.3.2 Fase 2: Werkgroep Samenstellen

In fase twee gaan we de werkgroep samenstellen. De werkgroep moet representatief zijn voor het dorp en er moet een gezonde mix van kennis en ervaring aanwezig zijn. In deze werkgroep moeten afspraken worden gemaakt over het proces en de werkwijze. Ook willen we zorgen dat de taken van de leden zoveel mogelijk zijn te koppelen aan hun kwaliteiten. Het doel zal zijn om uiteindelijk tot een constructief en efficiënt plan te komen. De meningen en visie van de beoogde werkgroep leden moeten niet te ver uit elkaar liggen. Daarnaast wordt hier gekeken naar de rollen van de leden van werkgroep: Welke rollen hebben we nog nodig en welke hebben we in huis? (Bijvoorbeeld ambassadeur, vraagbaak, technicus). Startpunt van het samenstellen van een werkgroep zal voor een groot deel bij de energie coöperatie of dorpsbelangen liggen. Een actieve energie coöperatie is een goede indicatie van bestaande draagvlak, actieve bewoners en aanwezigheid van nodige kennis. Energie coöperaties en/of dorpsbelangen zullen ook een belangrijke rol spelen in het activeren van bewoners, en vinden van geschikte leden voor een werkgroep.

De functieomschrijving en takenpakket van de werkgroep en de individuele rollen zijn van tevoren gepland om richting te geven, verwachtingen te managen en als richtlijn om besluiten te maken over bijvoorbeeld geschikte kandidaten, maar kunnen afwijken afhankelijk van de lokale situatie en de aangesloten personen. Taken van de werkgroep zijn in eerste instantie gericht op het ontwikkelen van het uitvoeringsplan. De werkgroep zal ook een rol krijgen bij de uitvoering van het plan en de afrondingsfase.

Projectstructuur

Het is van belang dat de werkgroep een projectorganisatie krijgt. Hiermee wordt er structuur gecreëerd en wordt duidelijk wie op welke manier betrokken is bij het project. In deze projectstructuur is ook terug te vinden welke andere partijen direct of indirect betrokken moeten worden bij de werkgroep. Hiermee bedoelen we onder andere netbeheerders, bouwbedrijven, installateurs, woningcorporaties, waterschappen, vastgoedbezitters, VvE's, opleidingsinstituten, etc. Een klankbordgroep zorgt voor belangenvertegenwoordiging vanuit de bewoners en maatschappelijke partners. Hieronder een voorbeeld van hoe een projectstructuur volgens het NPLW eruit kan zien, vooral in de volgende twee fases. In de praktijk zal dit variëren per project en sterk afhankelijk zijn van gekozen verwarmingsstechniek.

Figuur 3 - Een voorbeeldweergave van de organisatie van de uitvoering op hoofdlijnen (NPLW)

3.3.2.1 Go/No go na Fase 2

Het Go/No go moment na fase twee richt zich vooral op commitment van de deelnemers van de werkgroep. Er moet een bereidheid zijn om bijvoorbeeld een aantal keer per maand aanwezig te zijn. Een minimale commitment en aanwezige kennis en kunde moet bepaald worden om door te kunnen gaan met de samengestelde werkgroep. Daarnaast wordt er ook weer gekeken naar uitgangspunten van de TVW: een betaalbaar alternatief, bewezen technieken, draagvlak, natuurlijke investeringsmomenten, uniformiteit, koppelkansen, de aanwezigheid van een duurzame bron.

3.3.3 Fase 3: Planvorming

In fase drie is het tijd voor de planvorming. In deze fase wordt het daadwerkelijke plan gemaakt voor het dorp. Deze fase zal beginnen met een kick-off bijeenkomst die bekendheid creëert bij de inwoners van het dorp/de wijk. Zo kunnen zij meteen worden betrokken in de vervolgstappen waarbij effectieve participatie essentieel is. Afhankelijk van de situatie van het dorp/wijk wordt er besloten om een officieel WUP te maken zoals omschreven in NPLW of een laagdrempeliger uitvoeringsplan. Wij gaan ervan uit dat voor beide situaties de handreiking van NPLW zal fungeren als leidraad. De handreiking van NPLW is hier te downloaden en bekijken: [Handreiking Uitvoeringsplan](#). Projectleiders begeleiden het proces en faciliteren, ondersteunen en verbinden waar nodig.

Er wordt verwacht dat het grote deel van de dorpen en wijken in de gemeente over zullen gaan op individuele warmteoplossingen. Hiervoor zullen de uitvoeringsplannen minder uitgebreid zijn dan het voorbeeld in de NPLW handreiking en zal de focus vooral liggen op communicatie en acties zoals collectieve inkoop. Het is dus erg belangrijk dat de koppeling met de gemeentebrede aanpak (later verder uitgelegd) waarin individuele bewoners worden ondersteund, goed wordt gelegd. Hierin zien wij een belangrijke rol voor het energieloket van de gemeente. Die moet de groeiende vraag naar ondersteuning van bewoners aan kunnen.

3.3.3.1 Go/ No go na Fase 3

Wanneer het plan voor iedereen naar wens is, en er weer een test is gedaan naar de uitgangspunten van de TVW, kan het plan vastgesteld worden in het college en eventueel de raad, en gaat het dorp door naar de uitvoeringsfase.

3.3.4 Fase 4: Uitvoering

In deze fase gaan we over tot uitvoering van de plannen. Projectleiders van de gemeente vervullen hier een coördinerende en faciliterende rol. Zij bewaken de voortgang van het proces en zijn een belangrijke koppeling tussen het dorp, de werkgroep en de gemeente. De werkgroep zal hier, afhankelijk van het plan ook een uitvoerende en coördinerende rol vervullen, vooral voor de communicatie en participatieprocessen.

Uitvoering van plannen zal sterk verschillen op basis van gekozen technieken. Een dorp of wijk die overgaat op all-electric individuele oplossingen vraagt een andere aanpak dan wanneer er een ingrijpende collectieve systeem wordt geïnstalleerd. Een collectief systeem vraagt inzet van meerdere en grotere partijen zoals aannemers en een warmtebedrijf. Bij individuele oplossingen gaat de uitvoering vooral over communicatie en coördineren van bijvoorbeeld een collectieve inkoop en installateurs. In beide gevallen betekent de uitvoering voor de projectleider en leden van de werkgroep ook het uitvoeren van het communicatieplan wat onderdeel is van het uitvoeringsplan. Participatieprocessen zijn in deze fase ook in volle gang. Participatie is namelijk een essentieel onderdeel en vanuit de WUP ook verplicht.

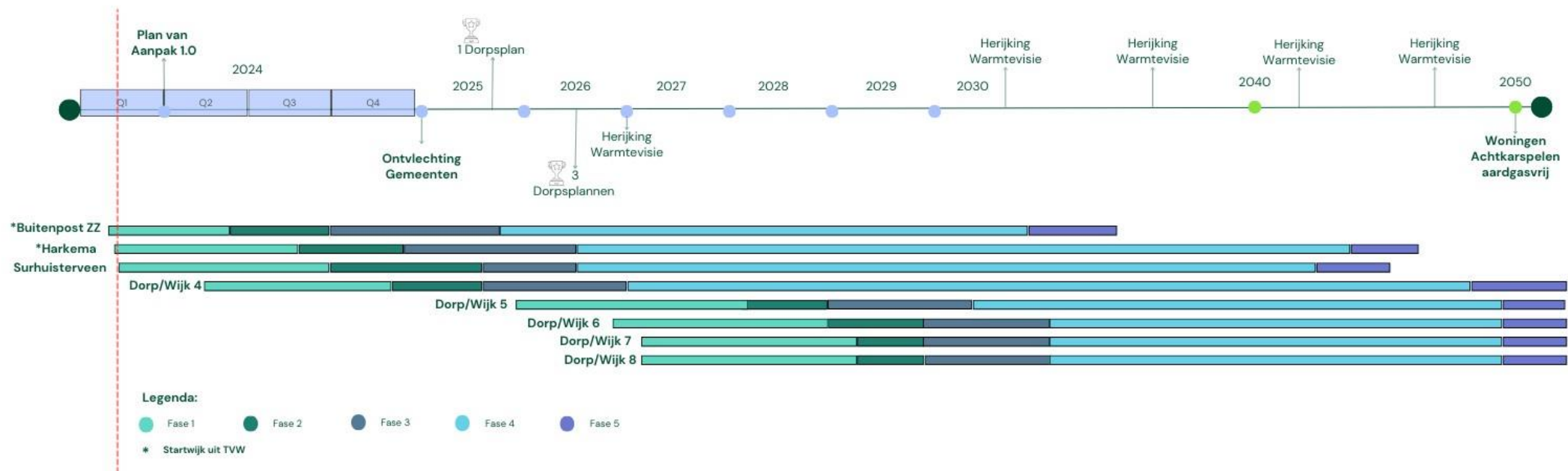
Hoewel de situatie per dorp en wijk erg kan verschillen, wordt er verwacht dat de meeste woningen in de gemeente overgaan op individuele elektrische verwarmingssystemen. Hiervoor zal het energieloket en de bijbehorende diensten en adviezen een grote rol spelen. Daarom is het essentieel om te zorgen dat het energieloket klaar is voor de hogere aantal aanvragen die worden verwacht tijdens de uitvoeringsfase in verschillende dorpen.

3.3.5 Fase 5: Afronding: monitoring, nazorg & evaluatie

De uitvoering wordt jaarlijks gemonitord en geëvalueerd. Dit geldt ook voor communicatie en participatieprocessen. Zo zorgen wij dat er doorlopend wordt geleerd en het proces aangescherpt. Bewoners zitten in deze fase in een vernieuwde woning met nieuwe systemen. Het is belangrijk dat de systemen technisch goed functioneren en het gedrag van bewoners goed aansluit bij het nieuwe systeem. Ondersteuning van bewoners, behandelen van klachten, en optimaliseren van technische instellingen, of het nou een collectief of individueel systeem is, behoren tot deze fase.

Data gedreven monitoring zorgt ervoor dat besparingen inzichtelijk worden waardoor successen ook makkelijker worden gedeeld, ook door een ambassadeursprogramma en het delen van ervaringen met behulp van voorbeeldwoningen

Dorpenaanpak Achtkarspelen Tijdlijn

Figuur 2 Tijdlijn Warmtetransitie

De planning hierboven toont hoe de dorpenaanpak ongeveer zal lopen. Terwijl inwoners individueel gestimuleerd en ondersteund kunnen worden vanuit de brede aanpak, wordt er per dorp of wijk een gericht plan gemaakt om het gebied van het aardgas af te halen. Vanuit de Transitievisie Warmte zijn een aantal dorpen en wijken aangewezen als startpunt, deze staan bovenaan de lijst van dorpen en wijken om mee te starten. Daarna wordt per dorp gestart met fase 1 van de dorpenaanpak. Welke dorpen of wijken dit precies zijn wordt nog bepaald. De duur van elke fase zal flexibel moeten blijven, en ook welke dorpen door gaan naar fase 2, 3 enz. De planning blijft flexibel, wat hierboven wordt aangegeven is een indicatie van hoe het eruit kan zien en wat de verwachte tijdsduur is. De planning kan dus makkelijk worden aangepast o.b.v. nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

4 Brede aanpak

Dit is de eerste opzet voor een brede aanpak. Gedurende 2024 wordt gewerkt aan het verder uitwerken, onderzoeken, en testen van de aanpak. Zie het jaarplan 2024 voor het gedetailleerde plan en toelichting.

4.1 Inleiding

Het doel van de brede aanpak is het doorlopend bieden van individueel afgestemde ondersteuning aan woningeigenaren op het moment dat het hen uitkomt, bij het aardgasvrij of aardgasvrij-gereed maken van hun woningen. Wij streven ernaar om te voorkomen dat woningeigenaren vastlopen in het proces van het verduurzamen van hun woning. We richten ons daarbij op natuurlijke momenten om te beginnen met het verduurzamen van hun woning, zoals bijvoorbeeld tijdens een verhuizing of momenten dat er met het dorp/de wijk een gezamenlijke actie wordt gestart. Naast ondersteuning heeft de aanpak als doel om inwoners te stimuleren daadwerkelijk aan de slag te gaan door te informeren en gebruik te maken van krachten in de wijk, via bijvoorbeeld een ambassadeursprogramma en voorbeeldwoningen.

Belangrijke onderdelen van de brede aanpak zijn de klantreis, het energieloket en de communicatie. De klantreis maakt inzichtelijk wat verschillende inwoners op verschillende fases in hun verduurzamingsreis nodig hebben en wat zij daarin kunnen verwachten van de gemeente. Het energieloket speelt een belangrijke rol bij het informeren en ondersteunen van inwoners en is overigens voor iedere gemeente verplicht vanuit het rijk. Goede communicatie is essentieel om de juiste mensen te bereiken en betrekken bij de grote opgave waar wij allemaal voor staan. Deze onderdelen worden verder toegelicht, eerst een aantal uitgangspunten die vormgeven aan de brede aanpak.

4.2 Uitgangspunten

De brede aanpak streeft ernaar om **voor iedereen** ondersteuning te bieden, of ze nou in een koopwoning, sociale huur, particuliere huur, appartement of vrijstaande woning wonen, voor iedereen moet er iets te doen zijn, ongeacht inkomen of andere factoren. Wij laten niemand (die mee wil) achter.

De aanpak is geformuleerd **vanuit de belangen en behoeften van de inwoners**. Het gaat om de inwoners en zij moeten niks opgelegd krijgen, maar ondersteund worden, daarom kijken wij naar de klantreis. Hiermee bepalen we wat er al is, wat er beter moet en wat er nog moet komen om alle inwoners op hun eigen tijd steun te kunnen bieden.

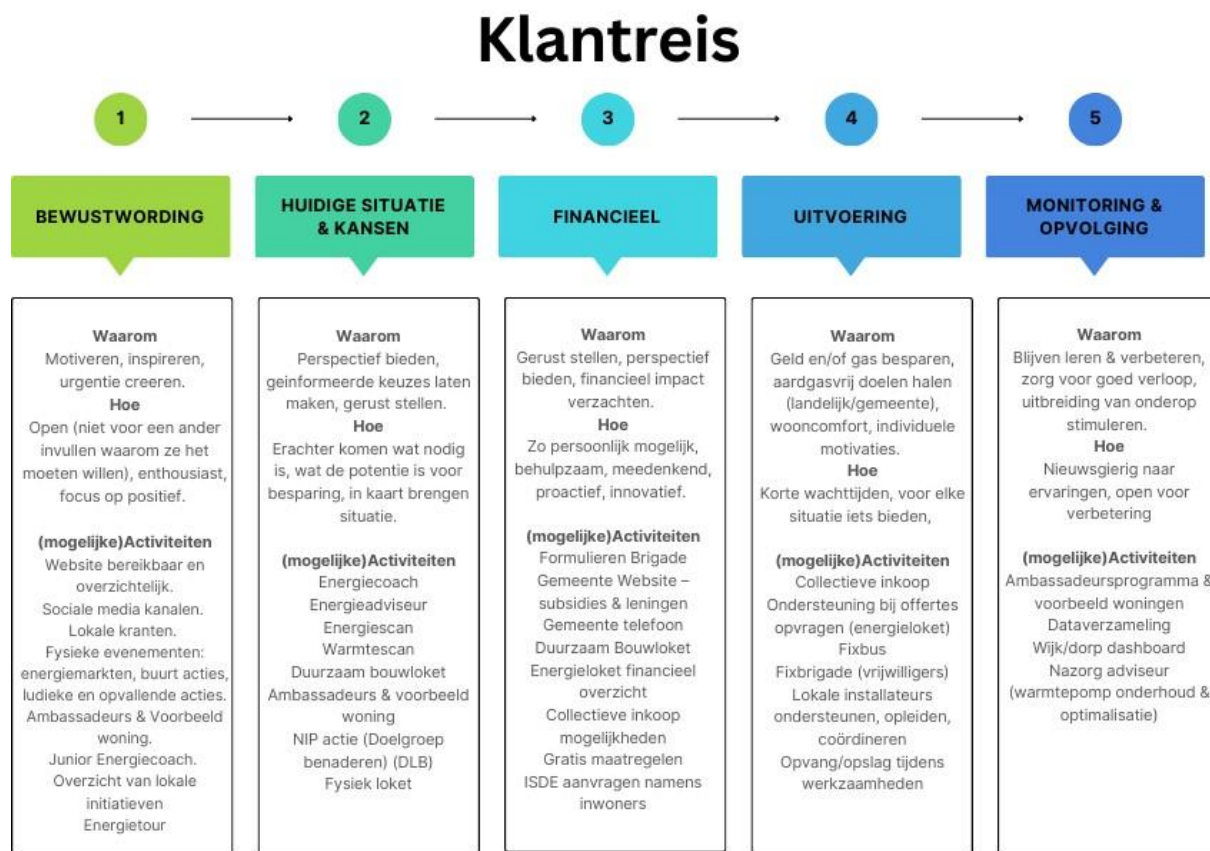
Iedereen op zijn eigen tijd – natuurlijk willen wij zo snel mogelijk maar iedereen staat op een verschillend punt en heeft niet dezelfde mogelijkheden. Daarom moeten de opties vanuit de gemeente flexibel zijn en gevoelig voor verschillende situaties. Ondersteuning moet doorlopend zijn zodat iemand die wat later is begonnen met zijn verduurzamingsreis alsnog mee kan doen.

Verschillende niveaus van kennis, ambitie, motivatie. Elk persoon kan een andere motivatie hebben om te verduurzamen, wij moeten er niet vanuit gaan dat mensen dat alleen voor de besparing willen doen of voor het klimaat. De één kan ook veel meer geïnteresseerd zijn in bijvoorbeeld technieken en weet daarom al veel meer dan de ander over de energietransitie. Ook voor de mensen met minder kennis moet er passende ondersteuning zijn.

Natuurlijke momenten benutten – Er zijn momenten dat investeren en aanpassen logischer zijn dan ‘zo snel mogelijk’. Hier moeten wij gevoelig voor zijn en met inwoners meedenken over hun individuele situatie en wat er verder voor koppelkansen en acties zijn in de omgeving.

Het is belangrijk voor inwoners dat het verduurzamen van hun woning **betaalbaar** blijft. Door inwoners te ondersteunen bij het maken van belangrijke keuzes helpen we de energietransitie voor iedereen betaalbaar te houden.

4.3 Klantreis

Figuur 5 Klantreis

De klantreis kijkt naar stappen die een klant (inwoner) doorloopt om hun woning te verduurzamen. Er is gekozen om met een klantreis te werken omdat het redeneert vanuit de inwoner, die zetten wij voorop. Inwoners kunnen op verschillende punten staan en doen ook langer of korter over de verschillende onderdelen dan anderen. De klantreis helpt om inzichtelijk te maken welke behoeften er zijn op verschillende fases van iemands verduurzamingsreis, en wat de gemeente per fase kan betekenen.

De klantreis is doorlopend. Het kan aansluiten op een inwoners eigen initiatief, of kan op verschillende momenten gestimuleerd of gestart worden door de gemeente d.m.v. bijvoorbeeld bewustwordingscampagnes, subsidiemogelijkheden zoals vanuit het NIP, energiecoaches stimuleren, of bijvoorbeeld een collectieve inkoop te organiseren. Hiervoor wordt onder andere een communicatieplan geschreven.

Wanneer er een dorpsaanpak wordt gemaakt gericht op individuele oplossingen wordt er rekening gehouden met de klantreis en het feit dat verschillende inwoners behoefte hebben aan ondersteuning op verschillende manieren en niveaus. Een dorpsaanpak kan dus gebruik maken van de acties en ondersteuning vanuit de klantreis en kan verschillende fases van de klantreis belichten en stimuleren.

De klantreis houdt rekening met verschillende behoeften van verschillende soorten inwoners. Dit kan door bijvoorbeeld onderscheid te maken tussen huurders en kopers, hoge en lage inkomen, type woningen, etc. Voor iedereen moet er iets te doen zijn, we laten niemand achter.

In het volgende hoofdstuk wordt elke fase van de klantreis kort toegelicht, met mogelijke bijbehorende activiteiten. De activiteiten zijn niet uitputtend en er is niet besloten dat deze zullen plaatsvinden. De lijst fungeert als voorbeeld van mogelijkheden. De gemeente kan samen met de stakeholders besluiten welke activiteiten worden uitgevoerd en welke rol iedereen daarin kan spelen.

4.3.1 Bewustwording

De eerste stap in een verduurzamingsreis is bewustwording. Dit gaat over de hoe, wat en waarom van verduurzamen. Omdat de gemeente de regie heeft in het proces ligt er ook een belangrijke rol in het motiveren, inspireren en urgentie creëren bij de inwoners. Dit doen wij door nieuwsgierigheid te creëren, mensen te steunen en inzicht geven in de mogelijkheden, met ook een focus op saamhorigheid: je staat er niet alleen voor. We zorgen voor duidelijkheid/bewustwording over de opties en de inzet van de gemeente (mogelijk via het energieloket) maar ook andere partijen (wat bieden wij, wat is er mogelijk in de volgende fases, waar kan je dat vinden). Belangrijk hierbij is om niet voor een ander in te vullen waarom ze het moeten willen, maar dat iedereen iets kan doen en dat de gemeente op verschillende niveaus en manieren bereid is om te ondersteunen. Wij proberen zoveel mogelijk vanuit inwoners zelf te laten verlopen door bijvoorbeeld een ambassadeursprogramma, of via lokale initiatieven.

Mogelijke bijbehorende activiteiten

- 1.1 Website bereikbaar en overzichtelijk.
- 1.2 Sociale mediakanalen.
- 1.3 Lokale kranten.
- 1.4 Fysieke evenementen: energiemarkten, buurt acties, ludieke en opvallende acties.
- 1.5 Ambassadeurs & voorbeeld woning.
- 1.6 Junior Energiecoach.
- 1.7 Overzicht van lokale initiatieven
- 1.8 Energietour
- 1.9 Presentatie over ondersteuning vanuit gemeente

4.3.2 Huidige Situatie en Kansen

In deze volgende fase is het belangrijk om perspectief te bieden: inzicht in wat de huidige situatie is en hoe het er anders uit zou kunnen zien en wat het voor die persoon zal betekenen. In deze fase zal het energieloket een grote rol spelen met het aanbieden van energiecoaches, energieadviseurs, en het duurzaam bouwloket. In deze fase ligt de focus op mensen perspectief bieden, geruststellen over de mogelijkheden en geïnformeerde keuzes laten maken.

Mogelijke bijbehorende activiteiten

- 2.1 Energiecoach
- 2.2 Energieadviseur
- 2.3 Energiescan
- 2.4 Warmtescan
- 2.5 Duurzaam bouwloket
- 2.6 Ambassadeurs & voorbeeld woning
- 2.7 NIP-actie (gericht benaderen van de doelgroep)
- 2.8 Fysiek loket

4.3.3 Financieel

Wanneer er motivatie en inzicht is in de mogelijkheden is het nog een uitdaging om te weten hoe bepaalde maatregelen gefinancierd kunnen worden. Voor velen kunnen de lening- en subsidiemogelijkheden onoverzichtelijk en verwarrend zijn. Het aanvragen van subsidies kan voor veel ook erg ingewikkeld zijn. Daarom is het belangrijk dat de gemeente haar inwoners ondersteunt bij het mogelijk maken van verduurzamen door de financiële mogelijkheden behapbaar en toegankelijk te maken.

Mogelijke bijbehorende activiteiten

- 3.1 Formulieren Brigade
- 3.2 Gemeente Website – subsidies & leningen
- 3.3 Gemeente telefoon
- 3.4 Duurzaam Bouwloket

- 3.5 Energieloket financieel overzicht
- 3.6 Collectieve inkoop mogelijkheden
- 3.7 Gratis maatregelen
- 3.8 ISDE aanvragen namens inwoners

4.3.4 Uitvoering

In principe is de uitvoering van individueel gerichte maatregelen niet de taak van de gemeente zoals bij collectieve systemen, maar de gemeente kan wel op verschillende manieren ondersteunen. Dit kan ervoor zorgen dat het proces soepel verloopt, dat er korte wachttijden zijn, en dat het ongemak tijdens een verbouwing wordt verzacht. Een fixbrigade bijvoorbeeld kan ervoor zorgen dat kleine besparingsmaatregelen op een goede manier en kosteloos worden geïnstalleerd. Een collectieve inkoop actie kan ervoor zorgen dat maatregelen goedkoper worden aangeschaft en dat de installatie effectief wordt gestroomlijnd onder meerdere inwoners.

Mogelijke bijbehorende activiteiten

- 4.1 Collectieve inkoop
- 4.2 Ondersteuning bij offertes opvragen (energieloket)
- 4.3 Fixbus
- 4.4 Fixbrigade (vrijwilligers)
- 4.5 Lokale installateurs ondersteunen, opleiden, coördineren
- 4.6 Opvang/opslag tijdens werkzaamheden

4.3.5 Monitoring

Wanneer een woning over is op aardgasvrij/arm kunnen er nog problemen of ongemakkelijkheden optreden, maar ontstaat er ook een mooie kans om het succesverhaal te gebruiken als voorbeeld. Het blijkt dat mensen eerder geneigd zijn om hun woning aan te passen, bijvoorbeeld zonnepanelen leggen of een warmtepomp installeren, als mensen in hun omgeving dit ook al hebben gedaan. Daarom is het van belang om door middel van een ambassadeursprogramma en voorbeeld woningen anderen te inspireren en stimuleren om ook aan de slag te gaan. Als het blijkt dat een installatie niet werkt zoals gepland, of dat er toch ongemakkelijkheden optreden bij een aardgasvrije woning, is het belangrijk dat die problemen spoedig worden verholpen door een installateur. Slecht werkende installaties kunnen er ook voor zorgen dat mensen in de omgeving minder geneigd zijn om ook te verduurzamen. Monitoring is van belang om te bepalen wat het effect is geweest van de investeringen en inspanningen. Zo kunnen uit evaluaties belangrijke leerervaringen komen die gebruikt worden in andere dorpen en wijken en kan er bijvoorbeeld ook een wijkdashboard worden opgericht om inzichtelijk te maken hoeveel energie en geld er is bespaard en wat er verder nog mogelijk is.

Mogelijke bijbehorende activiteiten

- 5.1 Ambassadeursprogramma & voorbeeld woningen
- 5.2 Dataverzameling
- 5.3 Wijk/dorp dashboard
- 5.4 Nazorg adviseur (warmtepomp onderhoud & optimalisatie)

4.4 Communicatiestrategie en -plan Brede Aanpak

Een communicatiestrategie en -plan worden in samenwerking met de afdeling Communicatie gemaakt in de vorm van een communicatieframe. Dit hoofdstuk licht toe wat de insteek is vanuit team Duurzaamheid, en noemt een aantal uitgangspunten, doelstellingen en belangrijke onderdelen voor het uiteindelijke communicatieplan en -strategie.

Doelstellingen:

Bewustwording: zorg ervoor dat woningeigenaren zich bewust worden van de mogelijkheden die deze aanpak biedt en het belang van aardgasvrij wonen.

Informerende: verstrek duidelijke en begrijpelijke informatie over de aanpak, de beschikbare mogelijkheden, evenementen en acties, en de voordelen van aardgasvrij wonen.

Stimuleren van actie: moedig inwoners aan stappen te ondernemen richting aardgasvrije woningen, zoals het aanvragen van een energieadvies.

Participatie: betrek inwoners bij ontwikkelingen, keuzes en mogelijke samenwerkingen.

Doelgroep:

- Woningbezitters in de gemeente Achtkarspelen
- Huurders van woningen in de gemeente Achtkarspelen
- Bewonersverenigingen/VvE's
- Woningcorporaties

Communicatiekanalen

Online aanwezigheid

- Website: gemeente, energieloket, duurzaam bouwloket
- Sociale media
- Online-advertenties

Informatiebijeenkomsten en spreekuren

Persberichten en lokale media

Persoonlijke communicatie

Samenwerking met lokale aannemers en installateurs

Planning

Met oog op de klantreis en het feit dat verschillende mensen op verschillende punten zitten in hun verduurzamingsreis, wordt met de planning rekening gehouden met terugkerende acties en berichten. Dit kan een jaarlijks of tweejaarlijkse cyclus zijn bijvoorbeeld.

Per jaar wordt een jaarplan gemaakt voor de warmtetransitie waarin ook communicatieactiviteiten staan omschreven. Verder wordt een algemene en flexibele planning gemaakt die tot 2030 loopt.

Feedback & Evaluatie

Het is belangrijk om de effectiviteit van communicatieactiviteiten te meten en evalueren en de acties indien nodig, aan te passen.

4.5 Planning

De activiteiten die vallen onder de brede aanpak en bijbehorende klantreis hebben veel raakvlak met het energieloket. Om te voldoen aan eisen vanuit de klantreis zal het energieloket moeten worden uitgebreid. Naast het uitbreiden van het energieloket zijn er een aantal andere activiteiten die in 2024 gedaan worden. Samengevat zijn dit activiteiten die ervoor moeten zorgen dat er begin 2025 gestart kan worden met de brede aanpak: onderzoek over de mogelijkheden, voorbereiden van processen, bepalen van een communicatiestrategie en het maken van een communicatieplan.

5 Inzet personeel en middelen

Voor de uitvoering van het plan van aanpak voor de warmtetransitie hebben we de komende jaren de volgende professionele inzet en middelen nodig. Dit wordt verder gespecificeerd in het jaarplan, dat ook elk jaar geëvalueerd en bijgesteld wordt. Het college heeft de personele inzet en de bijbehorende uitgaven via de [Besteding CDOKE](#) vastgesteld. In het jaarplan, zie bijlage 1, wordt de jaarlijkse begroting voor de uitgaven aan specifieke middelen uiteengezet.

Projectleiders en projectondersteuning: Zij richten zich vooral op de dorpen en de aanpak ervan. Daarnaast zijn zij ook betrokken bij het verder opzetten en uitvoeren van een brede aanpak, zoals de verdere ontwikkeling van het gemeentelijke Energieloket. Voor Achtkarspelen rekenen we op een minimale inzet van 1,25 fte voor projectleiding. De projectleiders worden in Achtkarspelen ondersteund door een projectondersteuner, met een inzet van 0,5 fte. In de praktijk zal moeten blijken of dit voldoende is om alle dorpen en kernen in de gemeente te bedienen.

Communicatie: Voor een goede uitvoering van de warmtetransitie is effectieve communicatie en voorlichting richting inwoners en stakeholders essentieel. Hierin spelen zowel het communicatieteam van de gemeente als het Energieloket een belangrijke rol. We gaan uit van een extra inzet van 0,5 fte, in overleg met de afdeling communicatie te verdelen over taken voor een communicatiemedewerker en een communicatieadviseur. Daarnaast reserveren we jaarlijks een bedrag van ongeveer €10.000 voor communicatie uitgaven.

Energieloket: Met de uitdagingen van de warmtetransitie zien we een bredere rol voor het Energieloket. Boven op de bestaande inzet van 0,33 fte en de inzet van het Duurzaam Bouwloket, willen we een coördinator voor het Energieloket aantrekken (1 fte). Via het Duurzaam Bouwloket worden inwoners geïnformeerd die hun woning willen verduurzamen. We reserveren budget om gebruik te blijven maken van het Duurzaam Bouwloket of mogelijk voor de toekomst een vergelijkbare dienstverlener.

Specialistische kennis: Voor de uitvoering van de warmtetransitie is veel specialistische kennis nodig, waarvoor we elk jaar een bedrag reserveren. Er zijn plannen om in het verband van FET of ANNO een expertisepool op te zetten met mogelijk gespecialiseerde adviseurs. Voor projecten die meer specifieke kennis vereisen, kunnen we iemand inhuren of een adviesbureau inschakelen. Concreet verwachten we in elk geval voor 4 tot 8 uur per week de inzet van een jurist nodig te hebben.

Ondersteunende taken vanuit de organisatie: De uitvoering van de warmtetransitie vergt veel van de organisatie. Naast het aantrekken van extra personeel om alle taken te kunnen uitvoeren, zullen ook extra inspanningen nodig zijn van ondersteunende afdelingen zoals HR, financiën, en ICT. Jaarlijks reserveren we een bedrag om afdelingen in staat te stellen extra uren te boeken voor de ondersteuning van de warmtetransitie.

Bijlage 1: Aanpak warmtetransitie- jaarplan 2024

Inleiding

In 2021 hebben de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel Transitievisie Warmte vastgesteld. Met de aanpak beschreven in deze warmtevisie geven de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel invulling aan de verplichtingen uit het Klimaatakkoord en de daaruit volgende stappen naar aardgasvrije en energie neutrale gemeenten. Vanuit team duurzaamheid geven we uitvoering aan de aanpak van de warmtetransitie. Voor onze doelen en werkwijze richting 2030 hebben we een plan van aanpak opgesteld. Vanuit deze aanpak maken we elk jaar een jaarplan. Daarbij willen we in 2024 en deels 2025 ook vooral ervaring opdoen in de praktijk. Deze aanpak en ervaring zal de basis vormen voor de herziening van de warmtetransitie, richting een warmteprogramma welke we als gemeente voor 2026 moeten opstellen.

Huidige Situatie

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de uitvoering van de warmtetransitie. Vanuit de Rijksoverheid hebben we extra middelen ontvangen voor de implementatie van klimaat- en energiebeleid. Deze middelen worden ingezet om extra personeel te werven dat zich zal bezighouden met de warmtetransitie.

Eind 2023 hebben Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel vier projectleiders aangesteld, 3fte, om de warmtetransitie vorm te geven. Zij werken aan een plan van aanpak dat beschrijft hoe we richting 2030 invulling willen geven aan de uitdagingen van de warmtetransitie. Op basis van deze aanpak stellen we elk jaar een jaarplan op met concrete doelen en acties. Voor 2024 is het jaarplan voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel gezamenlijk, na 2024 komt er een apart jaarplan per gemeente. Voor de uitvoering van plan van aanpak is aanvullend personeel nodig, waarvoor ook een voorstel is geschreven. Zie hiervoor document besteding CDOKE-middelen.

Met het versterken van onze organisatie gaan we concreet aan de slag met de warmtetransitie. We beginnen echter niet bij nul. De afgelopen jaren zijn al belangrijke stappen gezet in de energietransitie binnen Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel, mede dankzij de inzet van diverse energiecoöperaties. We liggen op koers met ons beleid voor duurzame energieopwekking. In de aardgasvrije proeftuin van Garyp wordt al vijf jaar hard gewerkt aan verduurzaming, wat ons waardevolle ervaringen heeft opgeleverd voor de verdere warmtetransitie. Ook in veel andere dorpen zijn de afgelopen jaren verschillende activiteiten ondernomen om inwoners te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. Voor de voortzetting van de warmtetransitie is het cruciaal om de energie en betrokkenheid in de dorpen te benutten.

Doelstellingen voor 2024

In het plan van aanpak voor de warmtetransitie beschrijven we planning wanneer we welke doelen willen behalen. Dit jaarplan specificeert welke doelen we moeten realiseren om op schema te blijven met onze aanpak voor de warmtetransitie. De doelen voor 2024 zijn als volgt:

1. Opstellen van een Plan van Aanpak voor de Warmtetransitie:

In het eerste kwartaal van 2024 streven we ernaar een plan van aanpak voor de warmtetransitie op te stellen. Dit plan zal de stappen uiteenzetten die we tot 2030 gaan zetten. Gezien de ontvlechting van de samenwerking tussen Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel, stellen we per gemeente een eigen uitvoeringsplan op, zodat we recht kunnen doen aan het specifieke beleid en de ambities van elke gemeente. Aanvullend maken we jaarlijks een jaarplan om concreter te beschrijven welke doelen we willen bereiken en hoe we dit gaan doen.

2. Doorontwikkeling Energieloket:

Via het energieloket willen we inwoners en bedrijven informeren en ondersteunen als ze aan de slag willen met het verduurzamen van hun woning of gebouw. De dienstverlening van het energieloket gaan we uit te breiden. Vanuit werkgroep maken we hiervoor plannen, die richting het eind van 2024 klaar willen hebben.

3. Starten met Uitvoeringsplannen:

De gemeente geeft invulling aan de warmtetransitie door voor elke wijk, dorp of kern een uitvoeringsplan op te stellen. In zo'n plan staat beschreven hoe het betreffende gebied uiteindelijk aardgasvrij wordt gemaakt. Deze

plannen ontwikkelen we samen met inwoners en stakeholders, waarbij draagvlak cruciaal is voor het succes van de plannen. In 2024 willen we starten met de eerste twee à drie uitvoeringsplannen.

4. Ervaring opdoen in de praktijk:

Met het opstellen van een plan van aanpak voor de warmtetransitie beginnen we dit jaar direct met de uitvoering. We willen leren van onze ervaringen om te ontdekken wat wel of niet werkt, zodat we onze aanpak kunnen bijstellen. Dit doen we door grondige monitoring en evaluatie. Zo doen we met de proeftuin aardgasvrije Garyp al veel waardevolle ervaring op in de praktijk. In de proeftuin is budget om dingen te ontwikkelen en te testen, welke ook weer gebruikt kunnen worden in onze aanpak voor de gehele warmtetransitie. Daarnaast streven we ernaar te leren van andere gemeenten. Samenwerkingsverbanden, zoals de Friese Energie Tafel (FET) en ANNO, zijn hierbij van groot belang.

Uitvoering

De warmtetransitie vereist van inwoners, bedrijven en organisaties inzet voor het verduurzamen van hun panden. Dit is zowel een technische als sociale uitdaging. In 2024 zullen we veel praktijkervaring opdoen, waarna we onze aanpak op basis van evaluaties en monitoring kunnen bijstellen. Om als gemeente de leiding te nemen, willen we onze organisatie versterken, zoals hierboven beschreven is hiervoor een voorstel geschreven. Naast de projectleiders zien we noodzaak om dit jaar de organisatie te versterken op gebied van projectondersteuning, communicatie, uitbreiding (medewerkers) van ons energieloket en de inzet van gespecialiseerde adviseurs.

Opstellen Plan van Aanpak

Eerste Kwartaal: De projectleiders leveren een conceptversie van het plan van aanpak op voor de warmtetransitie, rekening houdend met eerder opgesteld beleid en opgedane ervaring. Dit concept wordt intern beoordeeld en voorzien van feedback.

Feedback en Aanscherping: Vervolgens wordt dit concept aangescherpt en specifiek uitgewerkt voor elke gemeente. Rond maart wordt het plan met belangrijke stakeholders besproken en hun feedback verwerkt.

Implementatie en Evaluatie: Met het aangescherpte plan van aanpak gaan we van start. In de tweede helft van november evalueren we de voortgang, waarna in december het plan van aanpak voor 2025 wordt bijgesteld en het jaarplan voor 2025 opgesteld. Dit stelt Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel in staat om met eigen medewerkers de uitvoering van de warmtetransitie voort te zetten.

Doorontwikkeling Energieloket

Verbreding Dienstverlening: Om de warmtetransitie te ondersteunen, wordt het energieloket verbreed. We zijn van plan twee extra medewerkers aan te trekken en vormen een werkgroep voor de doorontwikkeling.

Definiëren Dienstverlening: De werkgroep levert richting eind van 2024 per gemeente een duidelijk plan op over welke diensten het energieloket gaat aanbieden, met input van (interne) stakeholders.

Starten Uitvoeringsplannen

Dorpsaanpak Ontwikkelen: Het uiteindelijke doel is om met alle dorpen en kernen uitvoeringsplannen om de bebouwde omgeving aardgasvrij te maken. Dit vereist een gedetailleerde dorpsaanpak en het creëren van draagvlak onder inwoners.

In 2024 verkennen we in specifieke dorpen, zoals Buitenpost, Harkema en Ryptsjerk het bestaande draagvlak voor uitvoeringsplannen. We maken ook een selectie van dorpen die kansrijk zijn voor snelle successen, op basis van een gedegen analyse en verkenning daar ook het draagvlak om aan de slag te gaan met een uitvoeringsplan.

Ervaring vanuit de Praktijk

Nulmeting en Monitoring: Een nulmeting is essentieel om de voortgang te kunnen monitoren en evalueren. We stellen concrete doelen voor CO₂-reductie en de transitie naar aardgasvrij wonen.

Evaluatie en Aanpassing: Evaluaties vinden twee keer per jaar plaats, waarmee we onze aanpak kunnen verfijnen. Deze ervaringen, in combinatie met de input van FET en ANNO, zullen bijdragen aan het aanscherpen van het plan van aanpak en het vormen van een nieuw jaarplan voor 2025.

Planning

2024												
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Oktober	Nov	Dec
Taak	Actiehouder											
Eerste concept plan van aanpak												Projectleiders
Intern bespreken en aanscherpen plan van aanpak												Projectleiders
Aanpak bespreken met stakeholders en feedback verwerken												Projectleiders
Nulmeting opstellen (dorpen waar we starten)												Projectleiders
Verkenning in Buitenpost, Harkema, Ryptsjerk												Projectleiders
Verkenning in andere kansrijke dorpen												Projectleiders
Starten van de eerste werkgroepen in dorpen												Projectleiders
Nulmeting opnemen in plan van aanpak.												Projectleiders
Aantrekken extra personeel												MT
Start Werkgroep energieloket 2.0												Werkgroep EL
Aanpak energieloket 2.0 uitwerken en uitvoeren												Werkgroep EL
Doorlopend klantreis aanpassen en aanscherpen												Projectleiders
Realisatie dienstverlening energieloket 2.0												Werkgroep EL
Tussentijdse evaluatie voortgang warmtransitie												Projectleiders
Kennisdelen en netwerk in FET en Anno verband												Team Duurzaam
Kick-off organiseren												Projectleiders
Educatieve bijeenkomst en netwerkmomenten organiseren												Projectleiders
Regelmatig updates en succesverhalen publiceren												Projectleiders
Evaluatie jaarplan en voortgang plan van aanpak												Projectleiders
Opstellen jaarplan 2025 en aanscherpen plan van aanpak												Projectleiders

Communicatie

Ontwikkeling van Communicatiestrategie

Voor een doeltreffende implementatie van de warmtetransitie in 2024 is de ontwikkeling van een doordachte communicatiestrategie cruciaal. Deze strategie dient gericht te zijn op het verhogen van bewustzijn, het stimuleren van betrokkenheid en het aanzetten tot actie onder gebouw eigenaren en stakeholders. Belangrijke elementen van deze strategie omvatten doelgroep bepaling, boodschap bepaling, kanaalstrategie, en participatie. Deze communicatiestrategie zal vertaald worden in een communicatieplan, dat onderdeel is van het plan van aanpak voor warmtetransitie. Samen met de afdeling communicatie zullen we in de eerste helft van 2024 deze strategie uitwerken. Dit houdt in dat de afdeling communicatie extra taken krijgt en dat we op zoek gaan naar zowel een communicatiemedewerker als adviseur voor elk 0,5 fte om het team te versterken.

Concrete Acties

Voor de realisatie van deze strategie worden concrete acties gepland:

- Startmoment: Een kick-off organiseren doormiddelen van een werkbezoek met belangrijke stakeholders. Vervolgt met een discussie bijeenkomst/'klimaattaafel'.
- Educatieve bijeenkomst netwerken: neem belangrijke stakeholders, vooral actieve inwoners mee naar belangrijke netwerk- en voorlichtingsbijeenkomst, zoals van de FET.
- Regelmatige Updates: Publicatie van updates en succesverhalen via gemeentelijke communicatiekanalen om transparantie te waarborgen en momentum te behouden.

Risicoanalyse

De transitie naar een aardgasvrije samenleving is een complex proces met diverse risico's. Een zorgvuldige risicoanalyse is essentieel om deze uitdagingen te identificeren, te beoordelen en te mitigeren. Deze analyse richt zich op de belangrijkste risico's die de voortgang van de warmtetransitie in 2024 kunnen beïnvloeden.

Risico's en Mitigatiestrategieën

Weerstand van de gemeenschap: Gebrek aan draagvlak onder inwoners kan de implementatie vertragen. Mitigatie: Intensieve communicatiecampagnes, betrokkenheid van de gemeenschap en het bieden van duidelijke voordelen. Veel tijd besteden aan het netwerken en rekening houden met het tempo van betrokken inwoners.

Ontvlechting van de samenwerking: In 2025 stopt de samenwerking tussen Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel hierdoor veranderen organisatiestructuren en verantwoordelijkheden. Dit kan invloed hebben op de aanpak van de warmtetransitie. Mitigatie: voor elke gemeente een eigen plan van aanpak opstellen en intern goed overleggen over de ontwikkelingen na 2024.

Financiering

Voor de realisatie van het jaarplan 2024 voor de warmtetransitie is een zorgvuldig geplande financieringsstrategie essentieel. Met een totaalbudget van €100.000 is het doel om zowel effectieve communicatie als de inzet van gespecialiseerd advies te financieren.

Budgetverdeling

Communicatie: Voor de communicatieactiviteiten is een bedrag van €20.000 gereserveerd. Dit budget ondersteunt de ontwikkeling en uitvoering van de communicatiestrategie/-plan, inclusief publiciteitsmaterialen, digitale media, evenementen en workshops.

Gespecialiseerd Advies: Een substantieel deel van het budget, €80.000, is bestemd voor de inzet van gespecialiseerd advies. Deze middelen worden gebruikt om expertise in te huren voor de technische en juridische aspecten van de warmtetransitieplannen.

Monitoring en Evaluatie

Door het monitoring en evaluatie van de warmtetransitie initiatieven in 2024 zijn we in staat om de voortgang te meten, succes te identificeren en tijdig aanpassingen te maken.

Monitoring

Voortgangscontrol: Regelmatige monitoring van de projectvoortgang te bespreken in het projectleidersoverleg en het goed bijhouden van actielijst.

Dataverzameling: Het opstellen van een nulmeting. Resultaten van uitgevoerde actie bijhouden en met betrokken evalueren, het uitvoeren van digitale analyses en mogelijk vanuit energieloket op termijn gaan werken met klantvolgsysteem.

Evaluatie

Tussentijdse evaluatie: Halfjaarlijkse evaluaties om de effectiviteit van de strategieën en de voortgang van de projecten te beoordelen. Deze evaluaties zullen input leveren voor eventuele bijsturing.

Jaarevaluatie: Aan het eind van 2024 een uitgebreide evaluatie om de behaalde resultaten te vergelijken met de doelstellingen. Deze evaluatie zal ook lessen voor de toekomst identificeren en aanbevelingen doen voor verbeteringen.

Conclusie

Het jaarplan voor de warmtetransitie 2024 is een essentiële stap naar een aardgasvrije en energie neutrale toekomst voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. Dit plan onderstreept het belang van een strategische benadering die zowel de technische innovaties als de sociale dynamiek van de transitie omvat. Tegen het einde van 2024 zullen beide gemeenten beschikken over een concreet plan van aanpak voor de volgende jaren, met als fundament de waardevolle ervaringen opgedaan uit de eerste dorpsuitvoeringsplannen. Door het bevorderen van

samenwerking, innovatie, en participatie, zetten de gemeenten stappen met hun duurzaamheidsbeleid, in overeenstemming met nationale doelstellingen en het Klimaatakkoord.